

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ผลศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนโดยในเบื้องต้น ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนต่อรูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบทโดยที่ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษา เป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง ผู้วิจัยได้เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สายตรวจตำบล ระดับชั้นประทวน จำนวน 20 นาย เพื่อทำการศึกษาถึงรูปแบบการปฏิบัติงานของสายตรวจตำบล และรับฟังข้อคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่สายตรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และข้อที่ควรแก้ไขปรับปรุง

ซึ่งภายหลังจากการประชุมสายตรวจตำบล ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงลักษณะรูปแบบการปฏิบัติงานของสายตรวจตำบล โดยสังเขป ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สายตรวจตำบลมีทั้งหมด 20 นาย จะแบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดละ 10 นาย โดยจะปฏิบัติหน้าที่สับเวร-ยามประจำอยู่ที่สถานีตำรวจ สลับกับการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจตำบลใน 1 ชุดจะสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้าสับเวร-ยามที่สถานีตำรวจเป็นเวลา 15 วัน ส่วนอีก 1 ชุดที่เหลือ จะออกปฏิบัติหน้าที่สายตรวจตำบล
2. ชุดสายตรวจตำบลที่ออกปฏิบัติหน้าที่จะตระเวนออกตรวจตามหมู่บ้านต่าง ๆ โดยจะต้องไปลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในสมุดคู่มือการตรวจท้องที่ซึ่งอยู่ที่บ้านกำนันผู้ใหญ่บ้าน
3. จะมีผู้บังคับบัญชา ที่ควบคุมสายตรวจตำบล เป็นผู้ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจตำบล โดยส่วนใหญ่ จะตรวจสอบการปฏิบัติงานจากสมุด

ควบคุมการตรวจท้องที่ โดยให้สายตรวจตำบล รวบรวมสมุดมาตรวจ 15 วัน/ครั้ง หรือ 1 เดือน/ครั้ง ที่สถานีตำรวจ

จากนั้นได้มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ข้อบกพร่อง ข้อควรแก้ไขในการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจตำบล โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่ใกล้เคียงกัน โดยผู้วิจัยได้สรุป ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นโดยสังเขปแล้ว สายตรวจตำบลส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่า

1. สายตรวจตำบล ส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจในการออกตรวจท้องที่ในเขตพื้นที่ชนบท เนื่องจากส่วนใหญ่มีความคิดว่าช่วงเวลาที่ออกตรวจนั้น ควรจะเป็นช่วงเวลาวันหยุดพักผ่อนของตน เนื่องจากจะเป็นช่วงเวลาที่เสร็จสิ้นจากการปฏิบัติหน้าที่สิบเวร-ยามประจำสถานีแล้ว จึงได้รับไปลงลายมือชื่อในสมุดควบคุมการตรวจเพียงเพื่อจะได้มีเวลาพักผ่อนมากขึ้น บางส่วนยอมรับว่าไม่ค่อยได้ออกตรวจท้องที่ เพียงแต่เมื่อผู้บังคับบัญชาจะตรวจสมุดควบคุมการตรวจท้องที่ ก็จะรวบรวมสมุดมาลงลายมือชื่อในคราวเดียว เพื่อให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

2. พื้นที่การตรวจครอบคลุมพื้นที่กว้าง มีจำนวนหมู่บ้าน 47 หมู่บ้าน ทำให้ต้องใช้เวลาอย่างรวดเร็วในการออกตรวจท้องที่ ส่วนใหญ่เพียงแต่ไปลงลายมือชื่อในสมุดควบคุมการตรวจเท่านั้น มิได้ตรวจตรา บริเวณโดยรอบของท้องที่ที่ออกตรวจอย่างแท้จริง

3. สายตรวจส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้มีการพูดคุยกับชาวบ้านตามท้องที่ต่าง ๆ ที่ออกตรวจ เนื่องจากไม่ค่อยได้มีการรู้จักคุ้นเคยกัน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนมีน้อย ยกเว้นเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นคนในพื้นที่นั้น ๆ จึงจะมีการทักทายพูดคุยกันบ้าง

4. สายตรวจส่วนใหญ่คิดว่าการออกตรวจท้องที่ตามหมู่บ้านชนบทต่าง ๆ นั้น ไม่ได้ผลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างแท้จริง เนื่องจากการที่สายตรวจตำบล ออกตรวจท้องที่ได้น้อย และระยะเวลาในการตรวจแต่ละท้องที่นั้นใช้

เวลาไม่นาน ดังนั้นหากเกิดเหตุด่วน หรือเหตุร้ายขึ้นในช่วงเวลาใด โอกาสที่ประชาชนจะติดต่อและได้รับการช่วยเหลือจากสายตรวจตำบลอย่างรวดเร็วจึงเป็นไปได้น้อย

หลังจากนั้น ในส่วนที่สอง ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 40 คน ในการประชุมประจำเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านของที่ว่าการอำเภอ เพื่อต้องการทราบความต้องการของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบท ซึ่งสามารถสรุปผลเรียงตามลำดับความต้องการมากไปน้อย ได้ดังนี้

1. ต้องการให้สายตรวจออกตรวจท้องที่ในพื้นที่ชนบทให้มากขึ้น
2. ต้องการให้สายตรวจใช้เวลาในการออกตรวจท้องที่ในพื้นที่ชนบทให้มากขึ้น
3. ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากขึ้น
4. ต้องการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเกิดเหตุร้าย
5. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาอยู่ที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็ว เมื่อเกิดเหตุร้าย
6. ต้องการใช้วิทยุสื่อสาร ติดต่อแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
7. ต้องการให้สายตรวจทำความรู้จักคุ้นเคยกับชาวบ้านให้มากขึ้น

ซึ่งภายหลังจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบทแล้ว ผู้วิจัยจึงได้วางแผนการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง ต่อไป

4.2 ผลงานจากการดำเนินการ

ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบทแล้ว ผู้วิจัยจึงได้วางแผนดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนารูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพื่อให้เป็นการแก้ไขสถานการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นและให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และได้เสนอโครงการสายตรวจชุมชนต่อผู้บังคับบัญชา เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว จึงได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งที่ทำการตำรวจชุมชนขึ้นใน ตำบลเสือเผ่น อำเภอเชียงยืน

จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2 แห่ง แห่งแรก ตั้งอยู่ที่บ้านเสือเผ่น หมู่ 6 ตำบลเสือเผ่น รับ ผิดชอบหมู่บ้านจำนวน 7 หมู่บ้าน มีประชากรพักอาศัย 753 ครัวเรือน แห่งที่สอง ตั้งอยู่ที่ บ้านโนนสวรรค์ หมู่ 5 ตำบลเสือเผ่น รับผิดชอบหมู่บ้านจำนวน 8 หมู่บ้าน มีประชากร พักอาศัยจำนวน 886 ครัวเรือน และได้เปิดทำการสำรวจชุมชน อย่างเป็นทางการ เมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2540

จากนั้นได้มีคำสั่งสถานีตำรวจภูธรอำเภอเขียงยืน จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติ หน้าที่สายตรวจชุมชน ประจำทำการสำรวจชุมชน บ้านเสือเผ่น 2 นาย และประจำที่ ทำ การสำรวจชุมชน บ้านโนนสวรรค์ อีก 2 นาย ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ ชุมชนนั้น จะรับผิดชอบในการออกตรวจท้องที่ภายในเขตหมู่บ้าน หรือตำบลที่ รับผิดชอบโดยเฉพาะ โดยที่ไม่ต้องมีหน้าที่ปฏิบัติอย่างอื่นที่สถานีตำรวจ และมีการ คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ เข้ามาเป็นคณะกรรมการ ดำรวจชุมชนอีกที่ทำการละ 10 คน ซึ่งผู้วิจัยมีความคาดหวังในผลที่จะได้รับว่า

- สายตรวจชุมชนจะสามารถออกตรวจพื้นที่ได้มากขึ้น และสามารถใช้เวลาใน การตรวจเยี่ยมเยียนประชาชนได้อย่างทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่โดยทั่วไป เพื่อปรากฏตัว ในที่สาธารณะอันจะเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นได้

- สายตรวจชุมชน จะสามารถเป็นที่ติดต่อสำหรับประชาชนในพื้นที่ชนบทได้ อย่างสะดวกรวดเร็วที่สุด และสามารถไปถึงสถานที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดเหตุ ด่วน เหตุร้ายขึ้น

- สายตรวจชุมชนจะสามารถเข้ากับประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี สามารถ สร้างความเชื่อมั่นเชื่อถือ ความรู้สึกอบอุ่นใจให้แก่ประชาชนได้

จากนั้นในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2541 ได้มีคำสั่งสถานีตำรวจภูธรอำเภอเขียงยืน กำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน จำนวน 2 นาย เป็นผู้รับผิดชอบสืบสวนหา ข่าวดสาร ข้อมูล เบาะแส อาชญากรรมต่าง ๆ ภายในตำบลที่ทดลอง โดยเฉพาะ เพื่อจำกัด ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่สายสืบไม่ให้เกิดขอบพื้นที่ที่กว้างมากเกินไป ซึ่งจะทำ ให้การปฏิบัติงานได้ผลดียิ่งขึ้น

ต่อจากนั้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2541 ได้มีการรับสมัครประชาชนในพื้นที่ทดลอง มาเข้ารับการฝึกอบรมโครงการสมาชิกแฉ่งข้าวอาชญากรรมร่วมกับคณะกรรมการ ดำรวจชุมชนเป็นเวลา 1 วัน เพื่อทำหน้าที่เป็นสมาชิกแฉ่งข้าวอาชญากรรม คอยแฉ่งข้าว สาร เบาะแฉ่งอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรืออาจจะเกิดขึ้นให้แก่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ผลดียิ่งขึ้น ได้ สมาชิกแฉ่งข้าวอาชญากรรมเฉพาะในพื้นที่ทดลอง จำนวน 45 คน อบรมครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

4.3 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มศึกษาในการวิเคราะห์ผลการดำเนินการจำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งจะทำการศึกษาจากสมาชิกแฉ่งข้าวอาชญากรรม และคณะกรรมการดำรวจ ชุมชน จำนวนรวม 45 คน ซึ่งเป็นเพศชาย จำนวน 43 คน (95.6%) เป็นหญิงเพียง 2 คน (4.4%) ส่วนใหญ่จะมีอายุเกินกว่า 30 ปีขึ้นไปและมีภูมิลำเนาอาศัยในพื้นที่ทดลองมาก กว่า 20 ปีขึ้นไป ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งซึ่งทำให้กลุ่มศึกษาเหล่านี้ มีความรักในถิ่นฐานของ ตนเอง จึงได้มีการเสียดสีให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินกิจกรรม แทรกแซง เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความมั่นคงปลอดภัย ปราศจาก อาชญากรรมทั้งปวง

ตารางที่ 1 สภาพพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการตำรวจชุมชนและสมาชิก
 แจ้งข่าวอาชญากรรม (n = 45)

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	43	95.6
หญิง	2	4.4
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	2.2
31-40 ปี	12	26.7
41-50 ปี	18	40.0
50 ปี ขึ้นไป	14	31.1
3. ระยะเวลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอ		
เชียงใหม่	1	2.2
1-10 ปี	12	26.7
11-20 ปี	32	71.1
20 ปีขึ้นไป		
4. อาชีพ	6	13.3
ราชการ	2	4.4
ค้าขาย	2	4.4
รับจ้าง	35	77.8
เกษตรกร		
5. ระดับการศึกษา	1	2.2
ไม่เคยเข้าโรงเรียน	28	62.2
ประถมศึกษา	5	11.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	8.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	4.4
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	11.1
ปริญญาตรี		

กลุ่มศึกษา กลุ่มที่สอง ที่ผู้วิจัยใช้ทำการศึกษา ได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ทดลอง ได้กลุ่มตัวอย่างมาจำนวนทั้งสิ้น 75 คน จาก 15 หมู่บ้านทดลอง ซึ่งลักษณะสถานภาพโดยทั่วไปของกลุ่มศึกษานี้ จะเป็นเพศชาย 73 คน (97.3 %) เป็นเพศหญิงเพียง 2 คน (2.7 %) มีตำแหน่งเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 15 คน (20 %) และเป็นราษฎรทั่วไป 60 คน (80 %) ซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุเกิน 30 ปีขึ้นไป มีอายุระหว่าง 20-30 ปี เพียง 2 คน (2.7 %) จึงอาจสันนิษฐานได้ว่า ประชาชนในชนบทที่มีอายุมากจะอยู่ในถิ่นฐานมากกว่าประชาชนในวัยแรงงาน ซึ่งอาจจะไปทำงานนอกถิ่นฐานของตนเอง ลักษณะอื่นของกลุ่มตัวอย่าง ก็จะคล้ายกับชาวชนบททั่วไป คือ ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร (70.7 %) การศึกษาก่อนข้างน้อยระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ (56%) และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เป็นเวลานานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป (80%)

ตารางที่ 2 สภาพพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ทดลองที่เป็นกลุ่มศึกษา
(n = 75)

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	73	97.3
หญิง	2	2.7
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	2	2.7
31-40 ปี	19	25.3
41-50 ปี	39	52.0
50 ปี ขึ้นไป	15	20
3. ระยะเวลาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอ		
เขียงยืน	3	4.0
1-10 ปี	12	16.0
11-20 ปี	60	80.0
20 ปีขึ้นไป		
4. ตำแหน่ง	15	20.0
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	60	80.0
ราษฎร		

ตารางที่ 2 สภาพพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างประชาชนในพื้นที่ทดลองที่เป็นกลุ่มศึกษา
(n = 75) (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
ราชการ	10	13.3
ค้าขาย	7	9.3
รับจ้าง	4	5.3
เกษตรกร	53	70.7
อื่น ๆ	1	1.3
6. ระดับการศึกษา		
ไม่เคยเข้าโรงเรียน	1	1.3
ประถมศึกษา	42	56.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	24.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	6.7
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	4.0
ปริญญาตรี	6	8.0

4.4 ผลการพัฒนารูปแบบสายตรวจชุมชน

ภายหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมแทรกแซงแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมสถิติการออกตรวจท้องที่ในพื้นที่ทดลองของสายตรวจชุมชนจากสถานีตำรวจภูธรอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ตั้งแต่เดือนมกราคม 2540 ถึงเดือนมิถุนายน 2541 (ดูตารางที่ 3) วิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Analysis) ซึ่งตัวเลขในตารางนี้เมื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มพบว่า รูปแบบสมการความสัมพันธ์เส้นโค้งสองโค้ง หรือรูปแบบโพลิโนเมียล ลำดับที่ 3 (เส้นโค้งกำลังสาม) โดยมีตัวแบบดังนี้

$$Y = 322.265 - 82.891T + 9.6997T^2 - 0.2844T^3$$

$$Y = \text{ค่าพยากรณ์การออกตรวจท้องที่}$$

$$T = \text{เวลา (เดือน)}$$

ตารางที่ 3 สถิติการออกตรวจท้องที่ในพื้นที่ทดลองระหว่างเดือนมกราคม 2540 ถึงเดือนมิถุนายน 2541

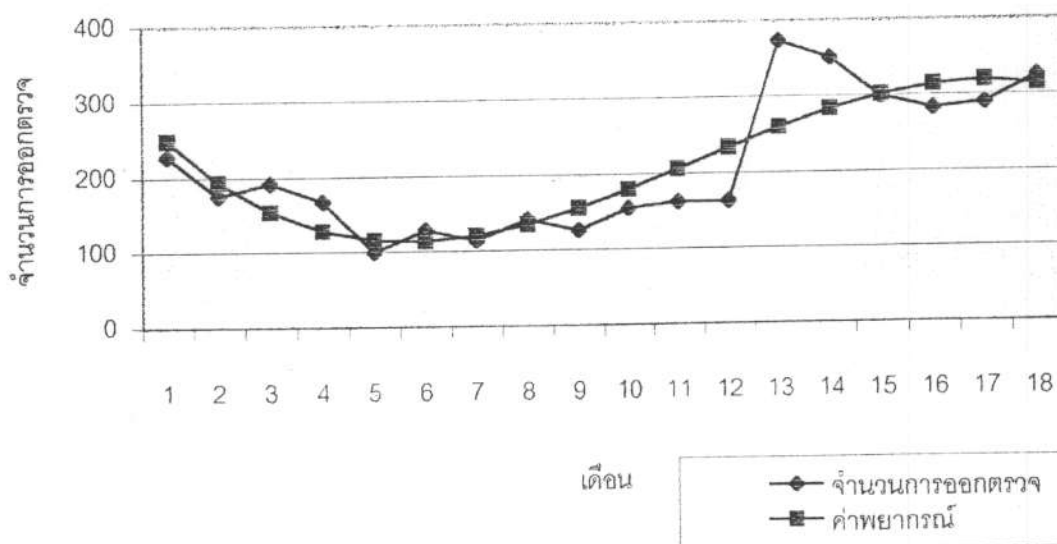
เดือน	สถิติการออกตรวจท้องที่	
	ปี 2540	ปี 2541
มกราคม	227	373
กุมภาพันธ์	175	350
มีนาคม	191	299
เมษายน	167	283
พฤษภาคม	99	290
มิถุนายน	128	325
กรกฎาคม	114	-
สิงหาคม	141	-
กันยายน	126	-
ตุลาคม	154	-
พฤศจิกายน	162	-
ธันวาคม	163	-

เมื่อนำสมการมาคำนวณหาค่าพยากรณ์ที่ได้จากค่าสมการแนวโน้มของจำนวนการออกตรวจท้องที่จะได้ค่าตัวเลขที่แสดงไว้ในตารางที่ 4 และเมื่อนำมาเขียนกราฟเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการพยากรณ์จะแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลง ดังแสดงในภาพที่ 1

ตารางที่ 4 แสดงค่าที่ได้จากการพยากรณ์เปรียบเทียบกับค่าจริงในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน 2541

เดือน	สถิติการออกตรวจท้องที่	
	การออกตรวจจริง	การออกตรวจพยากรณ์
มกราคม	373	242.99
กุมภาพันธ์	350	253.12
มีนาคม	299	263.25
เมษายน	283	273.38
พฤษภาคม	290	283.51
มิถุนายน	325	293.64

จากตารางที่ 4 ซึ่งให้เห็นว่าภายหลังจากการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง สถิติการออกตรวจท้องที่ของสายตรวจชุมชนได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน หลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมแทรกแซงมาเป็นระยะเวลา 6 เดือน ข้อมูลในตารางทำให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสายตรวจชุมชนมีผลทำให้สถิติการออกตรวจเพิ่มมากขึ้นได้จริง

ภาพที่ 1 กราฟเปรียบเทียบจำนวนการออกตรวจท้องที่ของสายตรวจ ในพื้นที่ทดลอง

นอกจากผู้วิจัยจะทำสถิติการออกตรวจท้องที่ของสายตรวจชุมชนแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลา(Time Series Analysis) แล้วผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมและกลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่ทดลองเพื่อตรวจสอบการพบเห็นการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง ทั้งสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมและประชาชนได้พบเห็นการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจชุมชนมากกว่าในช่วงก่อนการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง โดยสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมเห็นว่า ก่อนกิจกรรมแทรกแซง เคยพบเห็นสายตรวจออกตรวจผ่านท้องถื่นตน จำนวน 37 คน (ร้อยละ 82.2) ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง เพิ่มขึ้นเป็น 45 คน (ร้อยละ 100) และก่อนกิจกรรมแทรกแซงเคยพบเห็นสายตรวจแวะมาพูดคุยขณะออกตรวจผ่านท้องถื่นตน จำนวน 20 คน (ร้อยละ 44.4) ภายหลังกิจกรรมแทรกแซงเคยพบเห็นสายตรวจออกตรวจผ่านท้องถื่นตน จำนวน 50 คน (ร้อยละ 69.3) ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง เพิ่มขึ้นเป็น 60 คน (ร้อยละ 80) และก่อนกิจกรรมแทรกแซงเคยพบเห็นสายตรวจแวะมาพูดคุย ขณะออกตรวจผ่านท้องถื่นตน จำนวน 13 คน (ร้อยละ 17.3) ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง เพิ่มขึ้นเป็น 25 คน (ร้อยละ 33.3)

จากการเปรียบเทียบการพบเห็นการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจชุมชนก่อนและ ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง โดยการเปรียบเทียบสัดส่วน (McNemar Test) พบว่าหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซงมีการเปลี่ยนแปลงการพบเห็นการปฏิบัติงานของสายตรวจชุมชนที่เพิ่มมากขึ้นแตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่พบเห็นการปฏิบัติงานของสายตรวจชุมชน
เปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง

สภาพการปฏิบัติ		ก่อนพัฒนา		หลังพัฒนา		McNemar	P-value
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม							
(n=45)							
เคยพบเห็นสายตรวจออก	เคย	37	82.2	45	100.0	18.415	0.008
ตรวจผ่านท้องที่ของท่าน							
สายตรวจแวะมาพูดคุยกับท่าน	เคย	20	44.4	31	68.9	29.623	0.001
ขณะออกตรวจผ่านมาในพื้นที่							
2. ประชาชน (n=75)							
เคยพบเห็นสายตรวจออก	เคย	52	69.3	60	80.0	45.736	0.008
ตรวจผ่านท้องที่ของท่าน							
สายตรวจแวะมาพูดคุยกับท่าน	เคย	13	17.3	25	33.3	28.417	0.000
ขณะออกตรวจผ่านมาในพื้นที่							

4.5 ผลการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมแทรกแซง ในการพัฒนารูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบทนั้น นอกจากได้พัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานสายตรวจชุมชนแล้ว ยังได้พยายามให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย โดยได้มีการจัดตั้งสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม

เพื่อคอยแจ้งเหตุข้อมูลข่าวสารเบาะแสอาชญากรรมต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้ได้
ผลการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนั้นได้ผลดียิ่งขึ้น

ซึ่งผลจากการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่า ภายหลังการ
ดำเนินกิจกรรมแทรกแซง สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ได้ให้ความร่วมมือในขั้นตอน
ต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง โดยก่อน
กิจกรรมแทรกแซง เคยร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 14 คน
(ร้อยละ 31.1) ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง เพิ่มขึ้นเป็น 45 คน (ร้อยละ 100) ก่อน
กิจกรรมแทรกแซง เคยแจ้งข้อมูลข่าวสาร อาชญากรรม (ก่อนเกิดเหตุร้าย) ต่อเจ้าหน้าที่
ตำรวจ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 20) ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง เพิ่มขึ้นเป็น 19 คน (ร้อย
ละ 42.2) และก่อนกิจกรรมแทรกแซงเคยแจ้งเบาะแสอาชญากรรม (หลังเกิดเหตุร้าย) ต่อ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 13.3) แต่ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง เพิ่มขึ้นเป็น
13 คน (ร้อยละ 28.9)

จากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง โดยใช้การเปรียบเทียบ
สัดส่วน (McNemar Test) พบว่า หลังจากการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง การมีส่วนร่วม
ของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นแตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 ดังปรากฏตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ร้อยละของสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเปรียบเทียบก่อนและหลัง
การดำเนินกิจกรรมแทรกแซง (n = 45)

สภาพของการปฏิบัติ		สภาพก่อนพัฒนา		สภาพหลังพัฒนา		McNemar	P-value
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เคยร่วมกิจกรรมโครงการ ต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	เคย	14	31.1	45	100.0	24.976	0.000
เคยแจ้งข้อมูลข่าวสาร อาชญากรรม (ก่อนเกิดเหตุร้าย) ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ	เคย	9	20.0	21	46.7	19.884	0.000
เคยแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย (ขณะเกิดเหตุร้าย)ต่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจ	เคย	9	20.0	19	42.2	16.848	0.002
เคยแจ้งเบาะแสอาชญากรรม (หลังเกิดเหตุร้าย)ต่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจ	เคย	6	13.3	13	28.9	8.102	0.016

4.6 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมแทรกแซงแล้วจึงได้ทำการศึกษาถึงความพึงพอใจของ 1) สายตรวจชุมชน 2) สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม 3) กลุ่มตัวอย่างประชาชน ที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งใน

ส่วนของสายตรวจชุมชนผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งพบว่าสายตรวจชุมชนทุกนาย (4 นาย) เคยปฏิบัติหน้าที่สายตรวจตำบลในรูปแบบเก่ามาก่อน และหลังจากที่ได้ปฏิบัติหน้าที่สายตรวจในรูปแบบใหม่แล้ว ทุกนายมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่นี้มากกว่ารูปแบบเดิม ซึ่งเนื่องมาจาก

- สายตรวจชุมชนได้รับมอบหมายหน้าที่หลักในการออกตรวจท้องที่ ดูแลความสงบเรียบร้อยภายในท้องที่ที่ตนต้องรับผิดชอบ ซึ่งเป็นท้องถิ่นของตนเองอยู่ด้วย

- สายตรวจชุมชนได้รับการยอมรับนับถือจากประชาชนในท้องถิ่นสามารถเป็นที่พึ่งพาอาศัยของประชาชนได้อย่างแท้จริง สามารถพบติดต่อได้ง่ายตลอดเวลาทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในท้องถิ่นกับสายตรวจชุมชนเป็นไปในทางที่ดี ประชาชนยอมรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น

- การทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้นทำให้การปฏิบัติงานของสายตรวจชุมชนง่ายขึ้น และประสพผลดีมากยิ่งขึ้น

ในส่วนของสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมและกลุ่มตัวอย่างประชาชนนั้นผลการศึกษาพบว่า ก่อนการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จำนวน 12 คน (ร้อยละ 26.7) ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จำนวน 24 คน (ร้อยละ 32.0) แต่ภายหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซงแล้วพบว่าสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพิ่มขึ้นเป็น 32 คน (ร้อยละ 71.1)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพิ่มขึ้นเป็น 41 คน (ร้อยละ 54.7) จากการเปรียบเทียบผลความพึงพอใจต่อรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรม

แทรกแซง โดยใช้การเปรียบเทียบสัดส่วน (McNemar Test) พบว่าภายหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซงแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้นแตกต่างจากก่อนการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเปรียบเทียบกับก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

สภาพของการปฏิบัติ	สภาพก่อนพัฒนา		สภาพหลังพัฒนา		McNemar	P-value	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในปัจจุบัน							
1. สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม (n=25)	นำพอใจ	12	26.7	32	71.1	24.386	0.000
2. ประชาชน (n=75)	นำพอใจ	24	32.0	41	54.7	19.467	0.000

4.7 ผลกระทบจากการดำเนินงาน

ผลกระทบที่ได้จากการพัฒนารูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบท ผู้วิจัยได้พิจารณาการศึกษาจากสถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทดลองโดยได้นำข้อมูลสถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนมกราคม 2538 จนถึงกรกฎาคม 2541 (ดูตารางที่ 8) มาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์อนุกรมเวลา (Time Series Analysis) เพื่อหาตัวแบบสมการที่เหมาะสม พบว่าสมการเส้นโค้ง รูปแบบโพลิโนเมียลกำลัง 3

เป็นสมการที่มีความแม่นยำ และสอดคล้องกับข้อมูลมากที่สุด ซึ่งตัวเลขในตารางนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้ม โดยใช้ตัวแบบสมการ คือ

$$Y = 6.2920 - 0.1558T + 0.0036T^3 - 3.0 \times 10^{-5}T^5$$

เมื่อ Y = ค่าสถิติคืออาญาพยากรณ์

T = เวลา (เดือน)

ตารางที่ 8 สถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นในตำบลเสื่อเต่า อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นพื้นที่ทดลอง ระหว่างเดือนมกราคม 2536 ถึง กรกฎาคม 2541

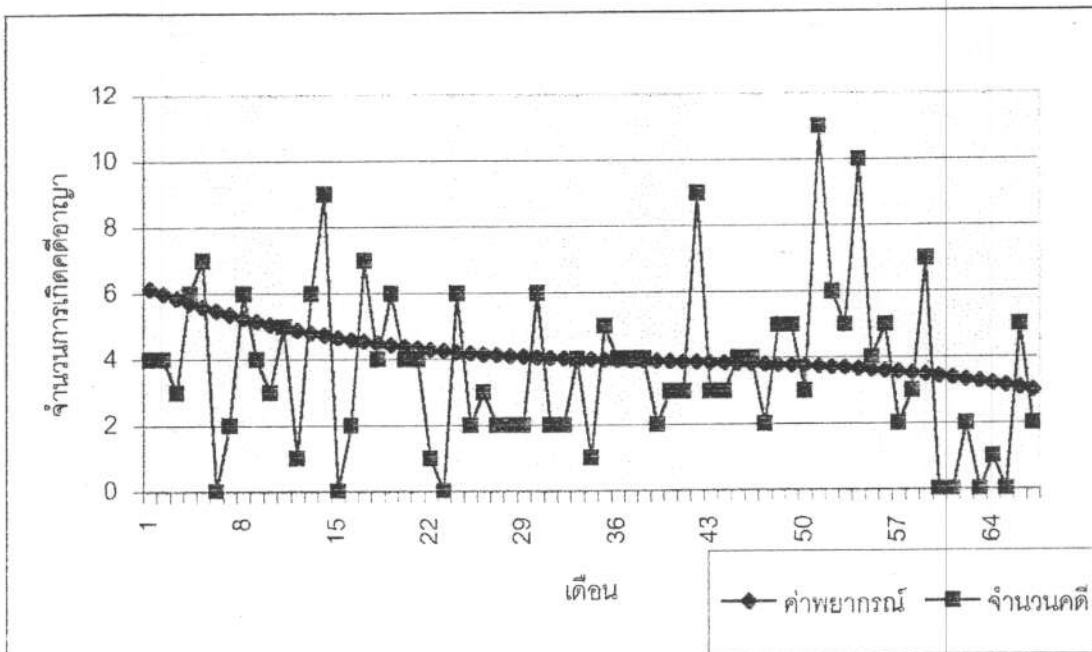
เดือน	สถิติคดีอาญา					
	ปี 2536	ปี 2537	ปี 2538	ปี 2539	ปี 2540	ปี 2541
มกราคม	4	6	2	4	5	0
กุมภาพันธ์	4	9	3	4	3	2
มีนาคม	3	0	2	2	11	0
เมษายน	6	2	2	3	6	1
พฤษภาคม	7	7	2	3	5	0
มิถุนายน	0	4	6	9	10	5
กรกฎาคม	2	6	2	3	4	2
สิงหาคม	6	4	2	3	5	-
กันยายน	4	4	4	4	2	-
ตุลาคม	3	1	1	4	3	-
พฤศจิกายน	5	0	5	2	7	-
ธันวาคม	1	6	4	5	0	-

เมื่อนำสมการมาคำนวณค่าพยากรณ์ที่ได้จากสมการแนวโน้มของสถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นจะได้ค่าตัวเลขพยากรณ์ที่แสดงไว้ในตารางที่ 9 และนำมาเขียนกราฟเพื่อเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการพยากรณ์จะแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงดังแสดงในภาพที่ 2

ตารางที่ 9 แสดงค่าที่ได้จากการพยากรณ์เปรียบเทียบกับค่าจริงในช่วงเดือน มกราคม ถึง กรกฎาคม 2541

เดือน	สถิติคดีอาญาปี 2541	
	สถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นจริง	สถิติคดีอาญาพยากรณ์
มกราคม	0	2.21
กุมภาพันธ์	2	2.14
มีนาคม	0	2.07
เมษายน	1	2.00
พฤษภาคม	0	1.93
มิถุนายน	5	1.86
กรกฎาคม	2	1.79

ซึ่งจากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าภายหลังจากการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง สถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทดลอง ได้ลดลงเป็นส่วนใหญ่ หลังจากที่ได้ดำเนิน กิจกรรมแทรกแซงมาเป็นระยะเวลา 7 เดือน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีผลทำให้สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นลดลงได้

ภาพที่ 2 กราฟการเปรียบเทียบจำนวนคดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทดลอง

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้วัดผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมแทรกแซงจากความรู้สึกลดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากกลุ่มตัวอย่างประชาชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าก่อนการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง กลุ่มตัวอย่างประชาชน มีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 ภายหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชน มีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน เพิ่มขึ้นเป็น 39 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0

จากการเปรียบเทียบความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซงโดยใช้การเปรียบเทียบสัดส่วน (McNemar Test) พบว่าภายหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเพิ่มมากขึ้น แตกต่างจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังปรากฏตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการดำเนินกิจกรรมแทรกแซง
(n = 75)

สภาพของการปฏิบัติ		สภาพก่อน		สภาพหลัง		McNemar P-value	
		พัฒนา		พัฒนา			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ท่านมีความรู้สึกปลอดภัย	ยังไม่	57	76.0	36	48.0	22.626	0.000
	ปลอดภัย						
ในชีวิตและทรัพย์สินของท่าน	รู้สึก	18	24.0	39	52.0		
	ปลอดภัย						

ข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ผลกระทบจากการดำเนินการชี้ให้เห็นว่าการพัฒนา รูปแบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตพื้นที่ชนบท โดยดำเนินกิจกรรม

แทรกแซงที่ได้ทดลองแล้วพบว่า จะสามารถทำให้ผลการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมได้ผลเป็นที่น่าพอใจมากยิ่งขึ้น กล่าวคือสามารถทำให้สถิติการเกิด
อาชญากรรมลดลงได้ รวมทั้งเป็นผลทำให้ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย